

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO
TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS 2023 METŲ ATASKAITŲ
RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO
VERTINIMAS**

2024 m. gegužės 15 d. Nr. K10-6
Palanga

Su audito ataskaita galima susipažinti
Palangos miesto savivaldybės interneto svetainėje
adresu www.palanga.lt

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Palangos miesto savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, atlikdama išorės auditus ir teikdama rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus veiklos efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei. Įgyvendintos rekomendacijos atspindi kuriamą teigiamą poveikį savivaldoje.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatyta pareiga teikti savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatas, savivaldybių metinių ataskaitų rinkinių auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

Auditą atliko vyr. specialistė Eglė Nalivaikė, vyr. patarėja Ginta Juknevičienė ir savivaldybės kontrolierė Kristina Vaitilavičė.

Audito ataskaita teikiama Palangos miesto savivaldybės tarybai, Palangos miesto savivaldybės merui, Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

SANTRAUKA.....	4
IŽANGA	5
AUDITO REZULTATAI	9
1. Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio vertinimas.....	9
1.1. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys teisingi	9
1.2. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje reikšmingi iškraipymai	9
1.3. Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti suderinami finansiniai duomenys.	11
2. Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas	12
2.1. Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimas ir asignavimų naudojimas	12
2.2. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo vertinimas	17
3. Veiklos pažanga	19
PRIEDAI.....	20

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymu¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu², Valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo įstatymu³, atlikome Palangos miesto savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio, kurį sudaro metinių finansinių ataskaitų rinkinys, metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir metinė veiklos ataskaita, ir savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS). Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareiškiama audito išvadoje. Audito išvadoje taip pat nurodoma, ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinio finansinių ataskaitų rinkinio ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti šios ataskaitos 1 priede „Audito apimtis ir metodai“.

Pagrindiniai audito rezultatai

Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinys

Dėl 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teikiame besąlyginę nuomonę. Palangos miesto savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys apie biudžeto pajamas, išlaidas, skolas bei mokėtinas sumas neturi reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Dėl 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio teikiame sąlyginę nuomonę. Audito metu nustatėme duomenų iškraipymus Palangos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų bei Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkiniuose, kurių visuma daro reikšmingą įtaką Palangos miesto savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Todėl Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinys ne visais atvejais parodo tikrą ir teisingą įtrauktų į Savivaldybės grupę viešojo sektoriaus subjektų 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2023 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (1.2 skyrius).

Savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys neprieštarauja metiniuose biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose pateiktai informacijai ir finansiniams duomenims.

Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimas

Atliktų audito procedūrų apimtyje, Savivaldybės lėšos ir turtas 2023 metais buvo valdomi, naudojami ir disponuojama jais vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, išskyrus tai, kad nustatėme darbo užmokesčio nustatymo ir skaičiavimo klaidų, viešųjų pirkimų vykdymo klaidų, netinkamo asignavimų naudojimo atvejų, taip pat nustatėme atvejų, kai nepilnai sutvarkyti turto valdymo dokumentai (2.2 skyrius).

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 67 str. 1 d. 2 p.

² Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 16 str. 1, 3 ir 4 d.

³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 25 str. 2 d.

Rekomendacijos

Mūsų rekomendacijos yra išdėstytos audituotoms įstaigoms pateiktuose raštuose, todėl papildomai rekomendacijų neteikiame (žr. 3 priedą). Audituotų įstaigų vadovai mus informavo apie planuojamas priemones rekomendacijoms įgyvendinti ir numatomus jų įgyvendinimo terminus.

IŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais, Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planu⁴ ir vykdydami Palangos miesto savivaldybės kontrolieriaus pavedimą⁵, atlikome Palangos miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) 2023 metų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo auditą.

Audituojamas subjektas – Palangos miesto savivaldybė (Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupę sudaro visi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai⁶, kurių veiklos, biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų duomenys patenka į Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį). Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį parengė Palangos miesto savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija).

Savivaldybės merui suteikti įgaliojimai⁷ administruoti Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoti Savivaldybės biudžeto vykdymą, administruoti Savivaldybės turtą, teikti Savivaldybės tarybai Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį. Savivaldybės administracija yra kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas⁸, koordinuojantis visų Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų metinių ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo Savivaldybės administracijai procesą bei atsakingas už Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio parengimą⁹. Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už įstaigai skirtų biudžeto asignavimų valdymą, Savivaldybės administracijos darbo organizavimą¹⁰; teisingos, tikslios, išsamios informacijos apie ūkines operacijas ir kitos informacijos, reikalingos ataskaitų rinkiniams parengti, teikimą laiku už ataskaitų parengimą atsakingam asmeniui, ataskaitų rinkinių pateikimą atitinkamoms įstaigoms ir institucijoms, ataskaitų rinkinių paskelbimą¹¹.

Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinys (1 pav.) apima Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį (toliau – MFAR), Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – MBVAR) ir Savivaldybės veiklos ataskaitą. Už Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio parengimą ir pateikimą Savivaldybės tarybai yra atsakingas Savivaldybės meras ir Savivaldybės administracijos padaliniai¹². Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) sąrašas pateiktas 2 priedo 1-oje lentelėje.

⁴ Savivaldybės kontrolieriaus 2023-10-26 įsakymas Nr. K1-17.

⁵ Savivaldybės kontrolieriaus 2023-09-04 įsakymas Nr. K1-13.

⁶ Savivaldybės biudžetinės įstaigos, šių įstaigų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys ir šių juridinių asmenų kontroliuojami pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, savivaldybės išdas, savivaldybės tarybos sprendimu įsteigtas išteklių fondas (Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2 str. 3 d.).

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 27 str. 2 d. 1, 3 p.

⁸ Viešojo sektoriaus subjektas, kuriam pavaldūs ar atskaitingi kiti viešojo sektoriaus subjektai arba kuris daro kitiems viešojo arba privataus sektoriaus subjektams lemiamą poveikį (Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2 str. 7 d.).

⁹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 14 str. 2 d.; 17 str. 1 d.

¹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 34 str. 6 d. 1-2 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 20 str. 2 d.

¹² Palangos miesto savivaldybės mero 2023-05-30 potvarkiu Nr. M1-99 patvirtinto Palangos miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo 30 p.

1 pav. Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio sudėtis

Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinys	Metinis finansinių ataskaitų rinkinys	28 biudžetinių ir 4 viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų rinkiniai Savivaldybės iždo finansinių ataskaitų rinkinys
	Metinis biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys	28 asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai
	Metinė veiklos ataskaita	28 biudžetinių ir 4 viešųjų įstaigų metinės veiklos ataskaitos

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės administracijos duomenis

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS)¹³. Savivaldybės MFAR – Savivaldybės administracijos, Savivaldybės iždo¹⁴, 27 biudžetinių įstaigų, 4 kontroliuojamų viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų¹⁵ rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Į Savivaldybės MFAR įtrauktas ir finansinis turtas, kurį sudarė Savivaldybei priklausantis įmonių nuosavas kapitalas kartu su įmonėms skirtos valstybės arba savivaldybės dotacijos ilgalaikiam turtui įsigyti likučiu. Šių subjektų sąrašas pateiktas 2 priedo 2-oje lentelėje.

Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus¹⁶ (VSAFAS). Savivaldybės grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje¹⁷ (toliau – VSAKIS). Iki ataskaitų sudarymo apskaitos registruose turi būti registruotos visos VSS atskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos¹⁸.

Biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžeto vykdymo ataskaitų rengimą. Biudžeto vykdymo ataskaitų formas nustato finansų ministras¹⁹. Savivaldybės MBVAR parengė Savivaldybės administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. Savivaldybės 2023 metų MBVAR sudarytas iš Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės 27

¹³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 12 str. 1 d.

¹⁴ Savivaldybės iždas – išteklių fondas, kuris, remiantis subjekto principu, laikomas atskiru apskaitos vienetu. Savivaldybės iždo tvarkytojas yra Savivaldybės administracijos Biudžeto skyrius. Apskaita tvarkoma atskirai nuo Savivaldybės administracijos buhalterinės apskaitos, sudaromas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys.

¹⁵ Savivaldybės mero 2023-10-24 potvarkis Nr. M1-373 „Dėl Palangos miesto savivaldybės kontroliuojamų ir valdomų viešojo sektoriaus subjektų sąrašo patvirtinimo“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas, 11 str. 1 d. 4 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2 str. 19 d.

¹⁸ Ten pat, 3 str. 2 d.

¹⁹ Ten pat, 12 str. 2 d.

biudžetinių įstaigų ataskaitų duomenų. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos rengiamos Savivaldybės biudžeto apskaitos programoje „Biudžetas“.

Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje privalomą pateikti informaciją nustato Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. Audito metu vertinome, ar Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis²⁰.

Vertinome 2023 metų Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms biudžeto vykdymo ir apskaitos sritims, atlikome audito procedūras. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

Savivaldybės biudžetas buvo vykdomas vadovaujantis 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu²¹ ir Savivaldybės tarybos sprendimais²².

Palangos miesto savivaldybė 2023 metais disponavo 63 308,1 tūkst. Eur pinigineis lėšomis (žr. 2 pav.).

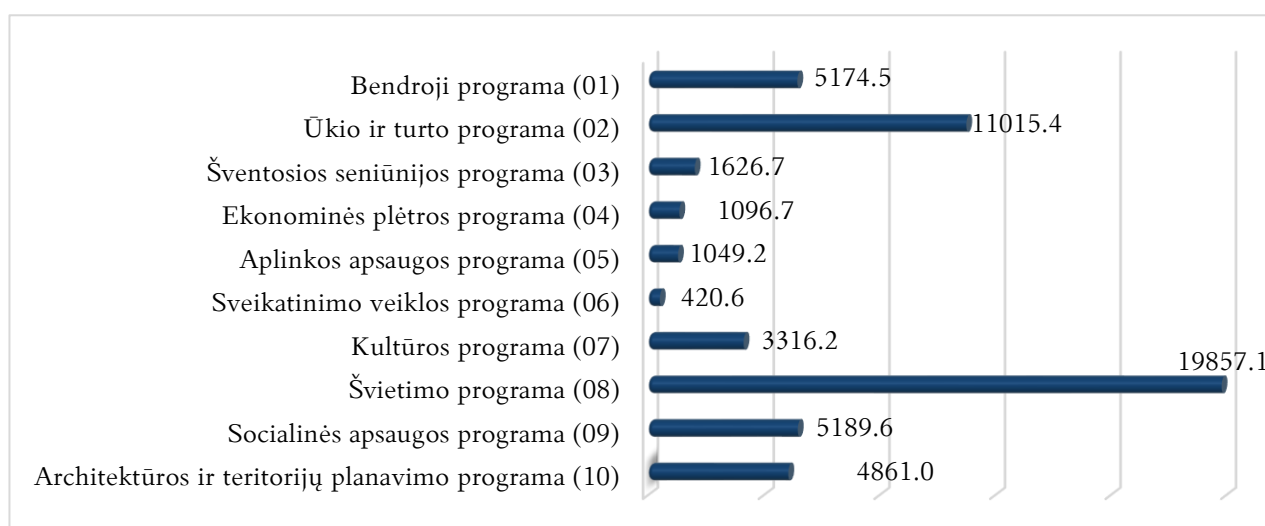
2 pav. 2023 metų Savivaldybės biudžeto piniginės lėšos, tūkst. Eur

56 060,5	+	5 752,7	+	1 494,9
Biudžeto pajamos		Metų pradžios lėšų likutis		Ilgalaikė paskola

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis

Savivaldybės biudžeto asignavimai, 53 607,0 tūkst. Eur (patikslintas 2023 m. planas), buvo paskirstyti dešimčiai Savivaldybės strateginio veiklos plano programų vykdyti (žr. 3 pav.).

3 pav. 2023 metų Savivaldybės biudžeto asignavimai, tūkst. Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Biudžeto skyriaus duomenis

²⁰ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 16 str. 4 d.

²¹ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

²² Savivaldybės tarybos 2023-02-03 sprendimas Nr. T2-12 „Dėl Palangos miesto savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimai“, sprendimo pakeitimai.

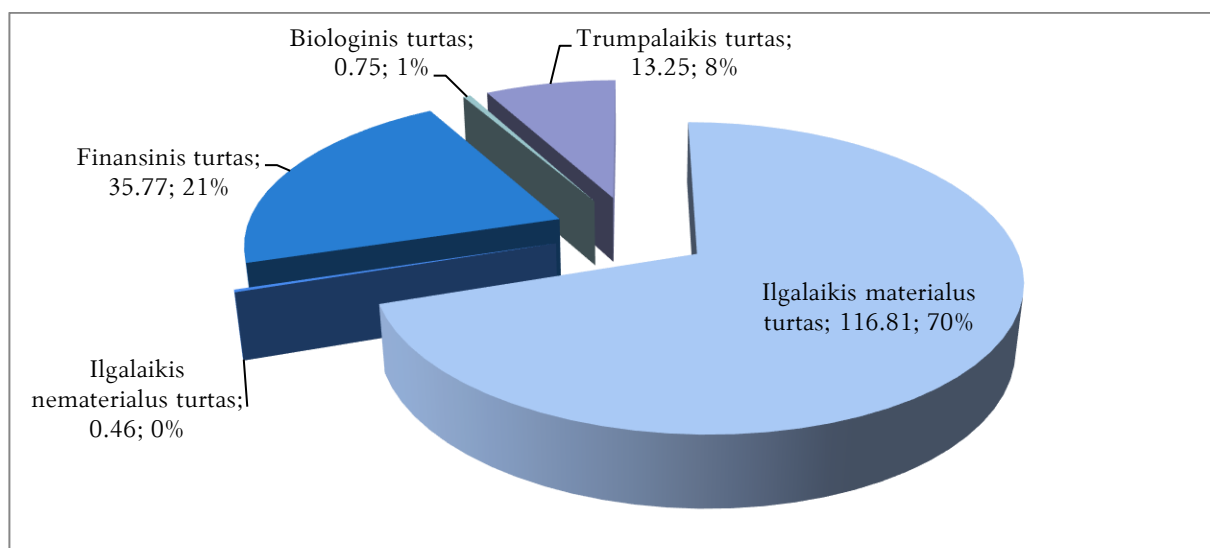
Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu²³, už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai. Savivaldybės asignavimus valdė 28 asignavimų valdytojai.

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto savininko funkcijas, vadovaujantis įstatymais, įgyvendina Savivaldybės taryba²⁴. Savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti juo perduodamas Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka²⁵.

Savivaldybės turtą patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja juo Savivaldybės institucijos, įstaigos ir organizacijos, Savivaldybės įmonės.

Savivaldybės 2023 metais valdomo turto vertė siekė 167,04 mln. Eur (žr. 4 pav.).

4 pav. 2023 metų Savivaldybės turtas, mln. Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis

Didžiąją dalį, t. y. 70 proc., Savivaldybės valdomo turto sudarė ilgalaikis materialusis turtas (žemė, pastatai, infrastruktūros statiniai, kultūros ir kitos vertybės, baldai, biuro įranga ir kt.).

Savivaldybės turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės principais²⁶, t. y. rūpestingai, tausojant, nešvaistant, siekiant užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą, sudarant sandorius dėl turto tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Audito metu nustatytų iškreipimų vertinimui naudojome kokybinį reikšmingumą tais atvejais, kai iškreipimų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimtiems sprendimams.

Audito metu įrodymai rinkti vadovaujantis nuostata, kad mums pateikta išsami ir objektyvi informacija, kad pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka jų originalus. Jei audituojamas subjektas nepateikė prašomų duomenų ar dokumentų, buvo laikoma, kad jų nėra.

²³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 5 str.

²⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 8, 11, 12 str.

²⁵ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2016-01-28 sprendimas Nr. T2-35 „Dėl Palangos miesto savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 9 str.

AUDITO REZULTATAI

Savivaldybės administracija, rengdama Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, remiasi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų jai pateiktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenimis. Todėl Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos tvarkomos apskaitos, bet ir nuo žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų (VSS) parengtų ataskaitų rinkinių teisingumo. Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos metinės ataskaitos privalo pateikti išsamią ir objektyvią informaciją jos vartotojams – vadovams, specialistams ir piliečiams. Siekdami įsitikinti, kad VSS parengtose ataskaitose pateikti duomenys yra tikri ir teisingi, atsirinktose apskaitos srityse atlikome audito procedūras.

Audito metu pateikėme pastebėjimus audituotiems subjektams dėl 2023 m. ataskaitų rinkinių duomenų tikrumo ir teisingumo, biudžeto ir turto naudojimo. Kiekvienam audituotam subjektui pateikėme informaciją apie atliktų audito procedūrų rezultatus, visus audito metu nustatytus dalykus. Subjektams pateiktų rekomendacijų sąrašas išdėstytas ataskaitos 3 priede.

1. Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio vertinimas

Vertinome Savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinį, apimantį Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės veiklos ataskaitą.

1.1. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys teisingi

Audito metu įvertinus 2023 m. gruodžio 31 d. Savivaldybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis apie biudžeto pajamas, išlaidas, skolas bei mokėtinas sumas, reikšmingų neatitikimų, kurie darytų įtaką metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui, nenustatėme.

1.2. Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinyje reikšmingi iškraipymai

Savivaldybės administracija, rengdama Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, remiasi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų parengtų finansinių ataskaitų duomenimis, pateiktais viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (VSAKIS).

Dėl netikslių Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenų, Savivaldybės MFAR duomenys ne visais atvejais teisingai parodo viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinius rezultatus, išsamiai ir teisingai atspindi turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas.

Reikšmingus duomenų iškraipymus ir sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti, nustatėme Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose, apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą – žemę, kultūros ir kitas vertybes, infrastruktūros statinius, kitus statinius ir atitinkamai finansavimo sumas. Taip pat nustatėme klaidas Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinyje, apskaitant ilgalaikius įsipareigojimus. Nustatyti dalykai turėjo reikšmingos įtakos Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui. Informacija apie šiuos iškraipymus pateikta žemiau.

1.2.1. Neatitikimai audituotų subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose

Dėl audito metu nustatytų ir neištaisytų klaidų ir neatitikimų, mes negalime patvirtinti duomenų, nurodytų Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinyje, teisingumo. Nustatytų klaidų visuma daro reikšmingą įtaką Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkiniui (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Audito metu nustatytų duomenų iškraipymų įtaka Savivaldybės MFAR

Finansinių ataskaitų straipsniai		MFAR straipsnio vertė tūkst. Eur	Iškraipymų suma, tūkst. Eur	
			Suma padidinta (+), sumažinta (-)	Suma, kurios teisingumo negalime patvirtinti
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA				
A	Ilgalaikis turtas	153 036,4	-29,43	3 863,66
D	Finansavimo sumos	78 186,7	-29,43	47 217,48
E	Įsipareigojimai	12 930,3	+1 617,93	
F	Grynasis turtas	75 918,5	-29,43	(41,61)
VEIKLOS REZULTATŲ ATASKAITA				
A	Pagrindinės veiklos pajamos	59 390,0		42,82
B	Pagrindinės veiklos sąnaudos	-56 863,3	+1 617,9	
C	Pagrindinės veiklos perviršis ar deficitas	2 526,7		(4,77)
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA (19 eil.)				
8 stulp.	Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	75 060,0		(41,6)

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal atliktų audito procedūrų rezultatus

Žemiau pateiktas pirmoje lentelėje nurodytų iškraipymų detalizavimas:

1.2.1.1. Palangos miesto savivaldybės administracijos apskaitoje neatliktas finansavimo sumų pergrupavimas. Siekdama suvienodinti viešojo sektoriaus subjektų taikomą praktiką nurodant gatvių ir vietinės reikšmės kelių įsigijimo finansavimo šaltinius, Finansų ministerija 2023 m. sausio mėn. savivaldybėms teikė paaiškinimą, kad Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos yra valstybės biudžeto pajamų dalis, todėl visais atvejais, kai Aplinkos ministerijos perdavimo ir priėmimo aktuose gatvių ar kelių finansavimo šaltinis nenurodomas, savivaldybės gatvių ar kelių įsigijimo šaltiniu turėtų nurodyti valstybės biudžeto lėšas, išskyrus atvejus, kai yra dokumentai, pagrindžiantys kitus finansavimo šaltinius.

Dėl neatlikto finansavimo sumų pergrupavimo, negalime patvirtinti, kad Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje 2023 m. pabaigoje *infrastruktūros statinių* turto grupėje gatvių ir kelių likutis iš kitų šaltinių 3 781,36 tūkst. Eur teisingas; kad *finansavimo sumos iš kitų šaltinių* 8 190,12 tūkst. Eur, *finansavimo sumos iš valstybės biudžeto* 37 025,0 tūkst. Eur yra teisingos.

1.2.1.2. Įsigaliojus 12-ojo VSAFAS pakeitimams nuo 2022 m. birželio 15 d. pasikeitė ilgalaikio materialiojo turto grupavimo reikalavimai. Nustatėme, kad trijų įstaigų apskaitoje neteisingoms turto grupėms priskirtas ir apskaitomas turtas, todėl:

Palangos lopšelyje-darželyje „Sigutė“ Finansinės būklės ataskaitoje *kitų statinių* likutis 26,81 tūkst. Eur padidintas, o *nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų* likutis ta pačia suma sumažintas;

Palangos lopšelyje-darželyje „Žilvinas“ Finansinės būklės ataskaitoje *baldų, biuro įrangos ir kito ilgalaikio materialaus turto* likutis padidintas 34,51 tūkst. Eur, atitinkamai ta pačia suma *infrastruktūros statinių* likutis sumažintas;

Palangos miesto globos namuose Finansinės būklės ataskaitoje *infrastruktūros statinių* likutis padidintas 0,03 tūkst. Eur, ta pačia suma *kitų statinių* likutis sumažintas ir 47,93 tūkst. Eur *baldų, biuro įrangos ir kito ilgalaikio materialiojo turto* likutis padidintas, atitinkamai ta pačia suma *infrastruktūros statinių* likutis sumažintas.

1.2.1.3. Nesilaikant 12-ojo VSAFAS nuostatų dėl turto įvertinamo tikrąja verte, sudarant metines finansines ataskaitas nebuvo atliktas turto įvertinimas, dėl to:

Palangos miesto globos namuose Finansinės būklės ataskaitoje *ilgalaikio materialiojo turto* (žemės) vertė 29,43 tūkst. Eur sumažinta, atitinkamai *finansavimo sumų ir grynojo turto* vertė sumažinta tokia pačia suma;

BĮ „Palangos investicijų valdymas“ Finansinės būklės ataskaitoje negalime patvirtinti *ilgalaikio materialiojo turto* (kultūros ir kitos vertybės) 82,3 tūkst. Eur, *finansavimo sumų* 2002,36 tūkst. Eur ir *grynojo turto* (41,61) tūkst. Eur bei Veiklos rezultatų ataskaitoje *finansavimo pajamų* 42,82 tūkst. Eur ir *pagrindinės veiklos perviršio ar deficito* (4,77) tūkst. Eur sumų teisingumo.

1.2.1.4. Savivaldybės išdo Finansinės būklės ataskaitos įsipareigojimų dalyje kaip ilgalaikis atidėjinys užregistruota Savivaldybės suteikta 1 617,93 tūkst. Eur garantija dėl uždarnosios akcinės bendrovės prisiimamo ilgalaikio įsipareigojimo. Vadovaujantis 18-ojo VSAFAS nuostatomis, suteikta garantija priskiriama neapibrėžtajam įsipareigojimui, kuris neregistruojamas apskaitoje ir nerodomas Finansinės būklės ataskaitoje, o informacija apie jį pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Dėl Savivaldybės išdo apskaitoje užregistruoto ilgalaikio atidėjinio Finansinės būklės ataskaitoje *įsipareigojimai* padidinti 1 617,93 tūkst. Eur ir ta pačia suma Veiklos rezultatų ataskaitoje padidintos *pagrindinės veiklos sąnaudos*.

1.2.1.5. Dėl neteisingo sąnaudų grupavimo išmokas darbuotojams, esant sunkiai materialinei būklei, mirties ir kitais atvejais, priskiriant *darbo užmokesčio ir socialinio draudimo* straipsniui, Veiklos rezultatų ataskaitose šis straipsnis padidintas: Palangos pradinė mokykla – 4,2 tūkst. Eur, Palangos lopšelis-darželis „Nykštukas“ – 0,6 tūkst. Eur, tomis pačiomis sumomis sumažintas *socialinių išmokų* straipsnis.

1.3. Savivaldybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti suderinami finansiniai duomenys

Atlikę metinės veiklos ataskaitos finansinių duomenų vertinimą nustatėme, kad Savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

2. Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas

2.1. Savivaldybės biudžeto pajamų surinkimas ir asignavimų naudojimas

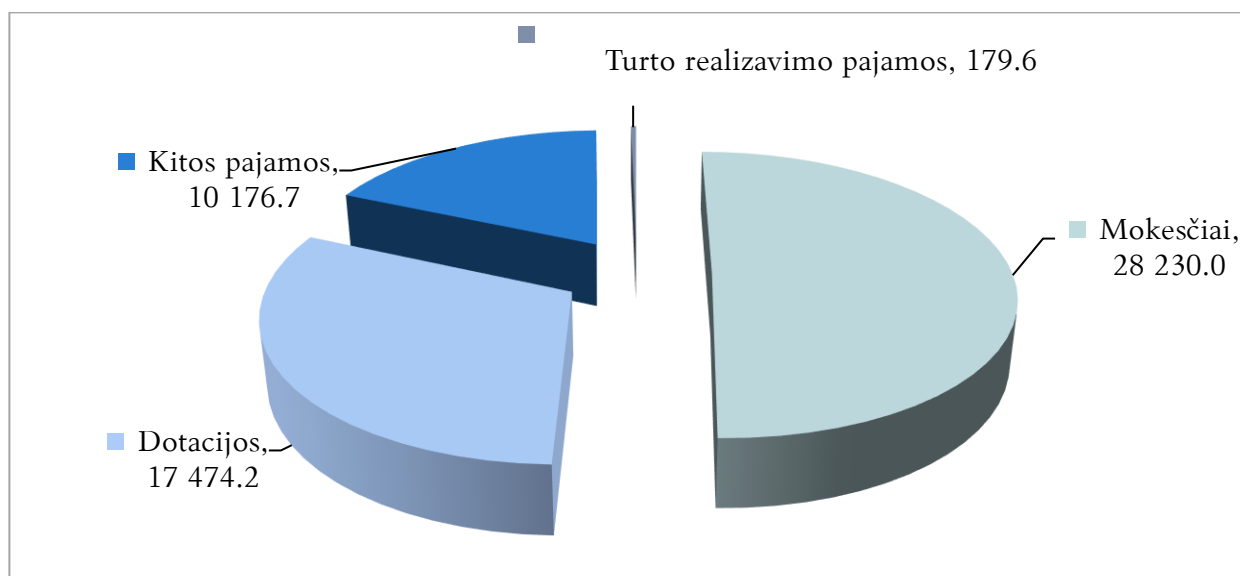
2.1.1. Savivaldybės biudžeto pajamų faktinis įvykdymas viršijo pajamų planą

Savivaldybės 2023 metų patikslintas biudžeto pajamų planas²⁷ sudarė 53 607,0 tūkst. Eur. Pajamų planas įvykdytas 104,6 proc., faktiškai gauta 2 453,5 tūkst. Eur daugiau, t. y. 56 060,5 tūkst. Eur pajamų.

2.1.1.1. Savivaldybės tarybos sprendimu 2023 metų pradžioje buvo patvirtintas savivaldybės biudžetas – 47 169,2 tūkst. Eur pajamų. Metų eigoje, atsižvelgiant į papildomai skirtas valstybės biudžeto dotacijas, gautas Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas, kitų pajamų pokyčius bei asignavimų perskirstymą tarp asignavimų valdytojų ir programų, 2023 metų Savivaldybės biudžetas buvo tikslinamas 7 kartus, padidinant biudžeto pajamas 6 437,8 tūkst. Eur, t. y. iki 53 607,0 tūkst. Eur.

Didžiausią 2023 metais Savivaldybės biudžeto gautų pajamų dalį sudarė mokesčiai (50,4 proc.), dotacijos sudarė 31,2 proc. gautų pajamų, kitos pajamos – 18,1 proc., turto realizavimo pajamos – 0,3 proc. (žr. 5 pav.).

5 pav. Savivaldybės 2023 metais gautų pajamų struktūra, tūkst. Eur

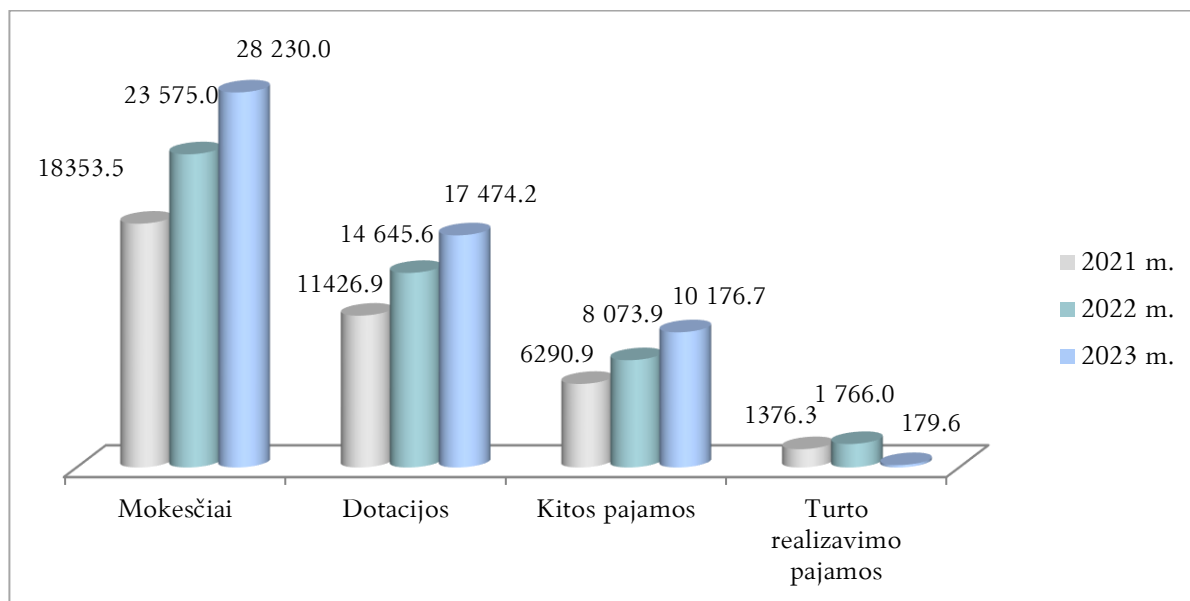
Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis

2.1.1.2. Savivaldybės biudžeto pajamų vykdymo ataskaitos (1 priedas) duomenimis, 2023 metais buvo įvykdytos ne visos planuotos pajamų užduotys pagal atskiras pajamų rūšis – dotacijų vykdymas siekia 96,2 proc., turto realizavimo pajamų – 89,8 proc. Mokesčių pajamos įvykdytos 107,7 proc., kitos pajamos – 112,7 proc.

2.1.1.3. Savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymas 2021–2023 metų laikotarpiu keitėsi nežymiai. (žr. 6 pav.).

²⁷ Savivaldybės tarybos 2023-12-21 sprendimas Nr. T2-307 „Dėl Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 3 d. sprendimo Nr. T2-12 „Dėl Palangos miesto savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“.

6 pav. Savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymo dinamika 2021–2023 metais, tūkst. Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2021–2023 m. biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis

Per trejus pastaruosius metus mokesčių, dotacijų ir kitų pajamų surinkimas nuosekliai didėjo. Mokesčių surinkimas 2023 m. išaugo 19,7 proc., lyginant su 2022 metais, dotacijų – 19,3 proc., kitų pajamų surinkimas – 26,05 proc. Turto realizavimo pajamos 2023 m. sumažėjo 89,8 proc., palyginus su praėjusiais metais.

Bendra 2023 m. į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų suma yra 8 000,0 tūkst. Eur arba 16,65 proc. didesnė, palyginus su praėjusiais metais. 2022 m. biudžeto pajamų buvo gauta 28,3 proc. daugiau, lyginant su prieš tai buvusiu laikotarpiu.

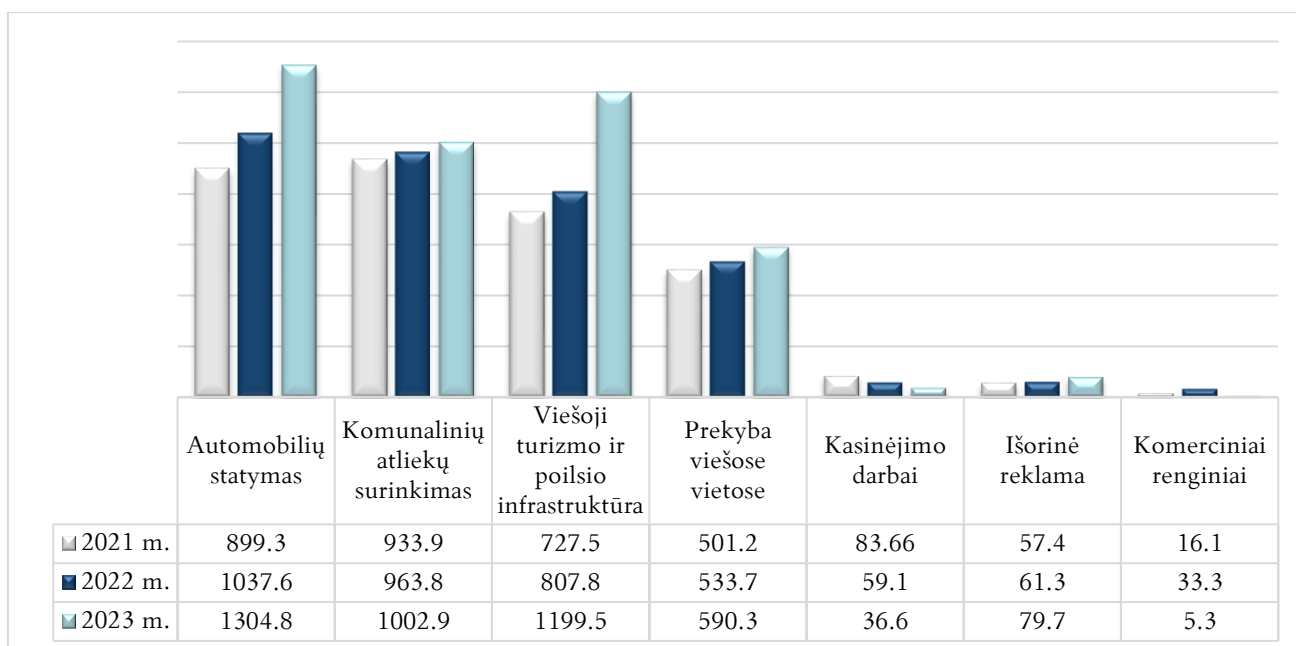
2.1.1.4. Ataskaitiniu laikotarpiu į Savivaldybės biudžetą įskaityta 4 219,1 tūkst. Eur vietinės rinkliavos. Išduoti 396 leidimai prekiauti ar teikti paslaugas viešose vietose, 107 leidimai įrengti išorinę reklamą, 143 leidimai atlikti kasinėjimo darbus, 50 leidimų organizuoti komercinius renginius, 74 leidimai gyventojams statyti automobilių.

Vietinės rinkliavos apskaita buvo vykdoma pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus nustatytą tvarką²⁸. Vietinės rinkliavos pajamos Savivaldybės apskaitoje užregistruotos laiku, pagal pagrindžiančius dokumentus, teisinga verte (suma). Vietinės rinkliavos suma (4 219,1 tūkst. Eur) atskleista Biudžeto pajamų vykdymo 2023-12-31 ataskaitoje pagal biudžeto pajamų ekonominę klasifikaciją.

Didžiausia vietinės rinkliavos suma, 1 304,8 tūkst. Eur, 2023 m. buvo gauta už naudojimąsi Savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti, tai sudarė 30,9 proc. gautos vietinės rinkliavos. Už naudojimąsi Palangos miesto viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra į Savivaldybės biudžetą gauta 1 199,5 tūkst. Eur, t. y. 28,4 proc. visos rinkliavos sumos. Suma už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą siekė 1 002,9 tūkst. Eur ir sudarė 23,8 proc. (žr. 7 pav.).

²⁸ Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-11-13 įsakymas Nr. A1-1161 „Dėl direktoriaus 2013 m. lapkričio 6 d. įsakymo Nr. A1-1093 pakeitimo“.

7 pav. Vietinių rinkliavų surinkimas 2021–2023 metais, tūkst. Eur

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenis

Bendra rinkliavų, įskaitytų į Savivaldybės biudžetą, suma 2023 m. buvo 722,5 tūkst. Eur arba 20,7 proc. didesnė, nei praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu.

2.1.1.5. Savivaldybės biudžeto pajamos yra mažinamos suteiktų lengvatų suma. 2023 m. Savivaldybės tarybos sprendimais juridiniams asmenims buvo suteikta mokesčių lengvatų už 68,1 tūkst. Eur²⁹. Suteiktos nekilnojamojo turto mokesčio ir valstybinės žemės nuomos mokesčio lengvatos. Praėjusiais metais suteiktų lengvatų suma buvo 125,96 tūkst. Eur.

2.1.2. Savivaldybės biudžeto asignavimų panaudojimas

2.1.2.1. Savivaldybės 2023 m. biudžeto asignavimų patikslintas planas buvo 53 597,0 tūkst. Eur. Į planuojamų asignavimų sumą neįtraukiamas praėjusių metų biudžeto lėšų likutis, kuris buvo 5 752,7 tūkst. Eur. Taip pat į planuojamų asignavimų sumą neįtrauktos planuojamos 10,0 tūkst. Eur finansinio turto padidėjimo išlaidos ir 1 013,0 tūkst. Eur planuojamos ilgalaikių paskolų grąžinimo išlaidos.

2.1.2.2. Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitos 2023-12-31 duomenimis, Savivaldybės biudžeto asignavimai (su panaudotomis 2022 m. biudžeto lėšų likučio ir gautos ilgalaikės paskolos lėšomis) 2023 metais sudarė 56 612,9 tūkst. Eur, kurie paskirstyti dešimčiai Savivaldybės strateginio veiklos plano programų vykdyti.

2.1.2.3. Finansiniai įsipareigojimai (ilgalaikių paskolų grąžinimas) 2023 metais buvo vykdomi iš Savivaldybės 2022 metų biudžeto lėšų likučio. Grąžinta 1 012,8 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų.

2.1.2.4. Ataskaitiniais metais panaudota 9 113,1 tūkst. Eur asignavimų daugiau, nei 2022 metais. Duomenys apie 2023 metais planuotus ir panaudotus biudžeto asignavimus pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją bei 2022 ir 2021 metų panaudotus asignavimus pateikti 2 lentelėje.

²⁹ Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registras (<https://kotis.kt.gov.lt/>).

2 lentelė. Asignavimų panaudojimas (be paskolų grąžinimo), tūkst. Eur

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	2023 metų patikslintas planas	2023 metų vykdymas tūkst. Eur	2023 metų vykdymas proc.	2022 metų vykdymas	2021 metų vykdymas
	Bendra asignavimų suma, iš jų:	53597,0	55590,1	96,4	46477,0	34990,0
1.	Išlaidoms	45303,7	44599,6	98,4	37631,9	32447,4
	<i>proc. nuo visų asignavimų</i>	84,5	80,2	x	81,0	78,4
1.1	iš jų darbo užmokesčiui	24091,6	23886,1	99,1	20336,4	14980,8
	<i>proc. nuo visų asignavimų</i>	44,9	43,0	x	43,8	36,2
1.2	iš jų socialinėms išmokoms	3695,0	3552,9	96,2	2912,1	1311,7
	<i>proc. nuo visų asignavimų</i>	6,9	6,4	x	6,3	3,2
2.	Turtui įsigyti	8293,3	10990,5	132,5	8845,1	8916,3
	<i>proc. nuo visų asignavimų</i>	15,5	19,8	x	19,0	21,6
	Apyvartinių lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	x	6695,2	x	5752,7	4105,0

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Savivaldybės 2021–2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis

Asignavimai išlaidoms (darbo užmokestis, prekės ir paslaugos, socialinės išmokos ir kt.) 2023 m. sudarė 80,2 proc. visų asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui – 43,0 proc. Palyginus su 2022 m., išlaidos darbo užmokesčiui padidėjo 3 549,7 tūkst. Eur arba 17,5 proc. Išlaidos turtui įsigyti, palyginus su 2022 m., padidėjo 2 145,4 tūkst. Eur arba 24,3 proc. Išlaidos socialinėms išmokoms (pašalpoms) mokėti 2023 m. sudarė 6,4 proc. bendros asignavimų sumos. Palyginus su 2022 m., išlaidos socialinėms išlaidoms padidėjo 22,0 proc.

2.1.3. Savivaldybės biudžeto vykdymo rezultatas teigiamas

Savivaldybės 2023 m. biudžeto pajamos siekė 56 060,5 tūkst. Eur ir viršijo asignavimus – 55 590,1 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžeto 2023 m. nepanaudotų lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 6 695,2 tūkst. Eur, iš jų:

Biudžeto lėšų	Tikslinės paskirties programų lėšų	Biudžetinių įstaigų gautų pajamų	Valstybės biudžeto lėšų	ES finansinės paramos lėšų
5 363,9	912,1	321,4	9,8	88,0

Palyginus su 2022 m., ataskaitinių metų Savivaldybės nepanaudotų lėšų likutis laikotarpio pabaigoje padidėjo 16,4 proc.

2.1.4. Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai. Skolinimosi limitai

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2023 m. pabaigoje buvo 4 542,2 tūkst. Eur, iš jų:

- paimtų ir negrąžintų paskolų likutis – 4 403,3 tūkst. Eur;
- finansinės nuomos (lizingo) sutartys – 138,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės garantijų, suteiktų dėl kontroliuojamų įmonių prisiimtų įsipareigojimų, likutis – 1 617,9 tūkst. Eur.

Vadovaujantis 2023 metų Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo³⁰ nuostatomis, savivaldybių skolos limitas yra 60 proc. nuo šio įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2022 m. savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas, sumos. Minėtame 5 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 21 483,0 tūkst. Eur. Savivaldybės 2022 m. gautos pajamos (be gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijų) – 13 353,5 tūkst. Eur. Bazinė suma, nuo kurios skaičiuojamas Savivaldybės skolos limitas – 34 836,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, 2023 m. gruodžio 31 d. buvo 20 901,9 tūkst. Eur, t. y. 60 proc. nuo apskaičiuotos bazinės sumos.

Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės valdomų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus negali viršyti 3 483,6 tūkst. Eur, t. y. 10 proc. nuo apskaičiuotos bazinės sumos.

Savivaldybė 2023 m. skolinosi, neviršydamą Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybės skolos, skolinimosi ir garantijų limitų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės skola siekė 13,0 proc. nuo apskaičiuotos bazinės sumos, garantijų – 4,7 proc. ir neviršijo teisės aktais nustatytų 60 proc. ir 10 proc. limitų.

Per 2023 m. Savivaldybė prisiėmė 1 652,9 tūkst. Eur skolinių įsipareigojimų, iš jų: pagal ilgalaikių paskolų sutartis – 1 494,9 tūkst. Eur, pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis – 150,5 tūkst. Eur, pagal daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą – 7,5 tūkst. Eur. Tuo tarpu, 2023 m. įvykdytų įsipareigojimų suma – 1 037,9 tūkst. Eur, iš jų: grąžinta ilgalaikių paskolų – 1 012,7 tūkst. Eur, pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis – 17,7 tūkst. Eur, pagal daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą – 7,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Skolinių įsipareigojimų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenimis buvo 4 542,2 tūkst. Eur, t. y. 615,0 tūkst. Eur daugiau, nei ataskaitinio laikotarpio pradžioje. Skolinių įsipareigojimų sumą sudarė: ilgalaikių paskolų likutis – 4 403,3 tūkst. Eur, įsipareigojimai pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis – 138,9 tūkst. Eur.

2.1.5. Savivaldybės įsiskolinimas metų gale padidėjo

Vadovaujantis 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi bei Savivaldybės tarybos sprendimu³¹, Savivaldybės 2024 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) už

³⁰ Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 13 str. 1 d. 1 p.

³¹ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023-02-03 sprendimas Nr. T2-12 „Dėl Palangos miesto savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“.

suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes turi būti ne didesnis nei 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Savivaldybės mokėtinų sumų 2023 m. gruodžio 31 d. ataskaitos³² duomenimis, mokėtinų sumų likutis (be paskolų) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 790,0 tūkst. Eur (iš jų – 138,9 tūkst. Eur įsipareigojimai pagal lizingo sutartis). Lyginant su įsiskolinimu ataskaitinio laikotarpio pradžioje, t. y. 339,3 tūkst. Eur, įsiskolinimas 2023 m. gruodžio 31 d. padidėjo 450,7 tūkst. Eur. Nebuvo užtikrintas Finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatų dėl įsiskolinimų mažinimo įgyvendinimas. Savivaldybės mokėtinų sumų, kurių įvykdymo terminas pradelstas, 2023 metų pabaigai nebuvo.

2.2. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo vertinimas

Vertindami Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, nustatėme darbo užmokesčio skaičiavimo klaidas, viešųjų pirkimų vykdymo neatitikimus teisės aktams, atvejus kai nesutvarkyti turto valdymo dokumentai, neužtikrinama asignavimų naudojimo kontrolė.

2.2.1 Turto valdymo ir naudojimo kontrolei skiriamas dėmesys

Atlikus turto naudojimo atitikties teisės aktų reikalavimams vertinimą, nustatėme:

2.2.1.1. Vietinės reikšmės kelių sąrašo³³ (toliau – Sąrašas) duomenys nepilnai atitinka Savivaldybės administracijoje buhalterinės apskaitos duomenis. Taip pat nustatėme Sąraše nurodytų kelių ilgių neatitikimus, lyginant juos su nurodytais Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašuose. Nustatytų neatitikimų detalizavimą Savivaldybės administracijai išdėstėme išsiųstame rašte, Savivaldybės administracija nusimatė priemones neatitikimams pašalinti.

2.2.2. Netinkamai taikyti teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų darbo apmokėjimą

2.2.2.1. Savivaldybės administracijoje dviem valstybės tarnautojams apskaičiuotos didesnės nei nustatyta priemokos: vienam – 15,77 Eur daugiau, kitam – 73,16 Eur daugiau.

2.2.2.2. Palangos senojoje gimnazijoje ne visais atvejais laikomasi Darbo kodekso nuostatų dėl darbo užmokesčio skaičiavimo už suteiktą poilsio laiką, dėl darbuotojams skirtų premijų valstybinių švenčių proga. Nustatyti atvejai, kai darbuotojų darbo laikas įstaigoje sutampa su kitur vykdoma atlygintina veikla; nesilaikoma darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymo tvarkos aprašo nuostatų; netiksliai sudaromi darbo grafikai.

2.2.2.3. Palangos lopšelyje-darželyje „Sigutė“ klaidingai apskaičiuotas darbo užmokestis, darbuotojui priskaičiuotas 23,84 Eur mažesnis darbo užmokestis.

2.2.2.4. Palangos lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“ neteisingai apskaičiuavus vidutinį darbo užmokestį, už atostogas darbuotojui priskaičiuota 159,75 Eur daugiau darbo užmokesčio.

2.2.2.5. Palangos švietimo pagalbos tarnyboje neteisingai apskaičiuavus atostoginius, darbuotojui priskaičiuotas 11,98 Eur mažesnis darbo užmokestis.

³² Valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių 9 priedas.

³³ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2019-03-28 sprendimas Nr. T2-74 (2023-12-21 Nr. T2-326 redakcija) „Dėl Palangos miesto savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašo patvirtinimo“.

2.2.2.6. Palangos kultūros centre neteisingai apskaičiuotas darbo užmokestis už darbą poilsio dienomis, darbuotojui priskaičiuotas 77,05 Eur mažesnis darbo užmokestis; kitam darbuotojui neteisingai apskaičiuotus darbo užmokestį, priskaičiuotas 60,80 Eur didesnis darbo užmokestis.

2.2.2.7. Palangos švietimo pagalbos tarnyboje ir Palangos kultūros centre darbuotojams apmokant už darbą poilsio ir švenčių dienomis taikomas mišrus kompensavimo būdas ir neteisingai skaičiuojamas darbo užmokestis už suteiktą poilsio laiką, tuo pažeidžiant Darbo kodekso nuostatas.

2.2.2.8. Palangos „Baltijos“ pagrindinėje mokykloje ne visais atvejais atnaujintos darbo sutarčių formos; darbuotojams einantiems kelias pareigas įstaigoje sudarytos atskiros darbo sutartys, nors turėjo būti sudaryti susitarimai dėl papildomo darbo³⁴; darbuotojams nustačius didesnę pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, nebuvo pasirašyti darbo sutarties pakeitimai³⁵.

2.2.2.9. Penkiose įstaigose³⁶ nebuvo laikomasi Papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos aprašo³⁷ ir Darbo kodekso³⁸ nuostatų, į nepertraukiamojo darbo stažo laikotarpį įtraukiant ir vaiko priežiūros atostogų laikotarpį, todėl devyniems darbuotojams turėjo būti perskaičiuotas darbo stažas dėl papildomų atostogų suteikimo.

2.2.3. Viešųjų pirkimų vykdymo klaidos įtakoja netinkamą biudžeto lėšų naudojimo procesą

2.2.3.1. Palangos kultūros centre ne visi darbuotojai privačių interesų deklaracijoje nurodė, kad dalyvauja pirkimų procedūrose, nenurodė savo veiklų, kurios kelia interesų konfliktą³⁹; ne visais atvejais laikėsi žodžiu sudarytų sutarčių viešinimo procedūrų⁴⁰. Nesilaikė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.73 str. 1 d. 1 p., nes ne su visais fiziniais asmenimis sudarytos sutartys raštu, nors sandorio suma yra didesnė nei 1 500 Eur. Pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo⁴¹ nuostatas, nes ne visais atvejais sudarė sutartis raštu, nors pirkimo vertė viršijo 5 000 Eur (be PVM).

2.2.3.2. Palangos kultūros centre apmokant už Šventinių akcentų dekoravimo paslaugos pirkimą, pažeistos Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 79 str. 1 d. ir 2 d. 1 p. nuostatos, taip pat Finansinės apskaitos įstatymo 6 str. 1 d. nuostatos, nes tiekėjas įstaigai pateikė sąskaitą faktūrą neatlikus paslaugos, įstaiga apmokėjo PVM sąskaitą faktūrą anksčiau, nei buvo įvykdyti įsipareigojimai, suteikta paslauga. Apmokant tiekėjui už neatliktą paslaugą, įstaiga taip pat pažeidė biudžeto vykdymo principus, nesilaikė Savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo⁴², Savivaldybės biudžeto asignavimų išdavimo iš savivaldybės išdo sąskaitų tvarkos aprašo nuostatų⁴³. Nebuvo užtikrintas reikalavimas, kad Savivaldybės išdui būtų teikiamos pagrįstos gautinų lėšų paraiškos, kad skirti asignavimai būtų naudojami įstaigos einamųjų metų programoms vykdyti.

³⁴ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 35 str. 1 d.

³⁵ Ten pat, 43 str. 2 d., 45 str. 1 d. ir 140 str. 1 d.

³⁶ Palangos miesto savivaldybės administracija, Palangos senoji gimnazija, Palangos Vlado Jurgučio progimnazija, Palangos lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ po 1 darbuotoją, Palangos lopšelis-darželis „Pasaka“ 5 darbuotojai.

³⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimu Nr. 496 patvirtintas Papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos aprašas, 2.1 p.

³⁸ Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 127 str. 4 d.

³⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas, 2 str. 2 d., 3 str. 1 d. 2–4 p., 5 str. 6 d., 6 str. 1 ir 2 d.

⁴⁰ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-19 įsakymu Nr. 1S-91 patvirtintas Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašas, 30 p. (aktuali redakcija nuo 2022-12-29)

⁴¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 86 str. 7 d. (suvestinė redakcija nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31)

⁴² Palangos miesto savivaldybės mero 2023-05-30 potvarkiu Nr. M1-99 patvirtintas Palangos miesto savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašas.

⁴³ Palangos miesto savivaldybės tarybos 2023-03-29 sprendimu Nr. T2-65 patvirtintas Savivaldybės biudžeto asignavimų išdavimo iš savivaldybės išdo sąskaitų tvarkos aprašas, 6 p.

2.2.4. Kitiems subjektams skiriamų asignavimų tvarka yra tobulintina

Savivaldybės administracija pagal biudžeto lėšų naudojimo sutartis skiria asignavimus viešosioms įstaigoms, priklausančioms Palangos miesto savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupei. Skiriamos lėšos planuojamos viena bendra suma (nedetalizuojant pagal išlaidų pobūdį) ir Savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitose nurodomos bendra suma „Kitų išlaidų“ ekonominės klasifikacijos straipsnyje.

Vadovaujantis Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁴⁴ nuostatomis, lėšos programų sąmatose planuojamos detalizuojant pagal ekonominę klasifikaciją (taikoma biudžetinėms įstaigoms ir kitoms įstaigoms, priklausančioms tai pačiai viešojo sektoriaus subjektų grupei). Atitinkamai, sudarant Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas/Savivaldybės biudžeto išlaidų vykdymo ataskaitas, nėra pagrindo atsiskaitymą už biudžeto lėšų panaudojimą rodyti viename išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnyje. Biudžeto vykdymo ataskaitose turėtų būti atskleista informacija apie išlaidų sąmatų vykdymą pagal asignavimų valdytojų patvirtintas programų sąmatas – pagal programų finansavimo šaltinius, funkcinės ir ekonominės klasifikacijos kodus.

3. Veiklos pažanga

Mūsų teikiamų rekomendacijų įgyvendinimas, audito poveikis ir pažanga galima tik esant glaudžiam bendradarbiavimui bei Savivaldybės vadovų supratimui ir siekiui tinkamai, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, valdyti lėšas ir turtą, tvarkyti biudžeto ir finansinę apskaitą, teikti išsamias ir teisingas ataskaitas priežiūros institucijoms, Savivaldybės tarybai ir visuomenei.

Teigiamai vertiname tai, kad Savivaldybės administracijos ir kitų audituojamų įstaigų vadovai atsakingai reaguoja į mūsų teikiamas rekomendacijas ir vykdo priemones jų įgyvendinimui. Per 2023 m. vietinės reikšmės keliai, kurie Savivaldybės administracijos apskaitoje ilgalaikio materialiojo turto grupėje buvo užregistruoti simboline verte ir kurių nebuvo galima įvertinti tikrąją verte, buvo perkelti į nebalansinę sąskaitą, išskyrus dvi šiuo metu įrenginėjamas gatves, apskaitomas Nebaigtos statybos ir išankstinių mokėjimų sąskaitoje. Atkreiptas dėmesys į mūsų rekomendaciją ir vykdoma griežtesnė kontrolė, siekiant užtikrinti, kad įstaigos, sudariusios pastatų (patalpų) nuomos ar panaudos sutartis, jas laiku užregistruotų nekilnojamojo turto registre, kad pagal panaudos sutartis perduotas Savivaldybės turtas, būtų apdraustas, laikantis sutartyse išdėstytų nuostatų.

Savivaldybės kontrolierė

Kristina Vaitilavičė

⁴⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, 13.1 p.

PRIEDAI

Audito ataskaitos „Palangos miesto savivaldybės
2023 metų ataskaitų rinkinio, savivaldybės
biudžeto ir turto naudojimo vertinimas“
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audituotas 2023 metų Palangos miesto savivaldybės ataskaitų rinkinys, kurį sudaro žemiau išvardinti ataskaitų rinkiniai.

- ✓ 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinys:
 - Finansinės būklės ataskaita;
 - Veiklos rezultatų ataskaita;
 - Pinigų srautų ataskaita;
 - Grynojo turto pokyčių ataskaita;
 - Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.
- ✓ 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:
 - Biudžeto pajamų vykdymo ataskaita;
 - Biudžeto išlaidų vykdymo ataskaita;
 - Biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.
- ✓ Savivaldybės veiklos ataskaita.

Taip pat vertinti Savivaldybės 2023 metų skoliniai įsipareigojimai, mokėtinos sumos ir ES ir kitos paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų apskaita:

- ✓ Skolinių įsipareigojimų ataskaita;
- ✓ Mokėtinų sumų ataskaita;
- ✓ Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo ataskaita.

Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikta 32-jų VSS ir vieno išteklių fondo sukonsoliduoti duomenys apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus. Iš jų:

- ✓ 28 kontroliuojamos biudžetinės įstaigos;
- ✓ 4 kontroliuojamos viešosios įstaigos;
- ✓ 1 išteklių fondas (Savivaldybės išdas).

Į Savivaldybės metinių finansinių ataskaitų rinkinį įtrauktas ir 5-ių kontroliuojamų uždarųjų akcinių bendrovių bei 1-os Savivaldybės įmonės finansinis turtas, kurį sudarė Savivaldybei priklausantis įmonių nuosavas kapitalas kartu su įmonėms skirtos valstybės arba savivaldybės dotacijos ilgalaikiam turtui įsigyti likučiu.

Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikta 28-ių VSS (asignavimų valdytojų) bendra informacija apie gautas pajamas, priisiimtus įsipareigojimus, panaudotus asignavimus ir mokėtinas sumas.

Savivaldybės 2023 metų veiklos ataskaitoje pateikta teisės aktais nustatyta informacija, taip pat 32-jų VSS informacija, iš jų:

- ✓ 28 kontroliuojamos biudžetinės įstaigos;
- ✓ 4 kontroliuojamos viešosios įstaigos.

Išsamus subjektų sąrašas pateiktas ataskaitos 2 priede.

Nustatytas audito reikšmingumo lygis – 1,6 proc., o darbinio reikšmingumo (toleruotinos klaidos) lygis MFAR – 65 proc., MBVAR – 70 proc. reikšmingos ribos. Kadangi rizika, kad MFAR ataskaitose yra iškraipymų, buvo didesnė – pasirinktas mažesnis darbinis reikšmingumas, o MBVAR ataskaitose – vidutinė, pasirinktas didesnis darbinis reikšmingumas.

Kadangi reikšmingumo skaičiavimui naudojamų rodiklių – turto sumos ir planinių asignavimų dydžiai ženkliai skiriasi, apskaičiuoti du atskiri kiekybiniai reikšmingumai Savivaldybės MFAR ir MBVAR ataskaitoms:

✓ reikšmingumo lygis MBVAR ataskaitų vertinimui – 1,6 proc. nuo 2023-12-31 patikslintų planuojamų asignavimų sumos, t. y. nuo 53 607,0 tūkst. Eur sumos, kas sudaro 857,7 tūkst. Eur;

✓ reikšmingumo lygis MFAR vertinimui – 1,6 proc. nuo 2023-12-31 MFAR Finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto sumos, t. y. nuo 167 035,4 tūkst. Eur sumos, kas sudaro 2 672,6 tūkst. Eur;

✓ darbinio reikšmingumo lygis (toleruotina klaida) – 70 proc. nuo MBVAR apskaičiuoto reikšmingumo sumos MBVAR vertinimui – 600,4 tūkst. Eur; 65 proc. nuo MFAR apskaičiuoto reikšmingumo sumos MFAR vertinimui sudaro 1 737,2 tūkst. Eur.

Kokybinį reikšmingumą naudojame nustatytų iškraipymų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams. T. y. tokie iškraipymai, kurie yra svarbūs informacijos vartotojui dėl jų pobūdžio, aplinkybių ar konteksto, kuriems esant jie atsirado. Kokybiškai reikšmingu dalyku yra laikomas ir svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas.

Audito apimties apribojimai:

✓ Nevertinome kitų Savivaldybės veiklos ataskaitos duomenų, išskyrus tai, ar veiklos ataskaitoje pateikti finansiniai duomenys atitinka metinių finansinių ataskaitų rinkinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis.

Audito tikslas – įvertinti:

✓ Palangos miesto savivaldybės 2023 metų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą auditoriaus nuomonę;

✓ Palangos miesto savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo atitiktį teisės aktų reikalavimams.

Auditas atliktas:

✓ pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁴⁵, kurie apima tarptautinius audito standartus (TAS)⁴⁶;

✓ siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu vertinome Savivaldybės 2023 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio (MBVAR), pateikto mums 2024 m. kovo 1 d. raštu Nr. (9.29 E) BŽ2-50, duomenų teisingumą ir informacijos

⁴⁵ 2000–2899-iejį TAAIS „Finansinio audito standartai“, prieiga per internetą: <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/post/15649/> (žiūrėta 2024-05-02).

⁴⁶ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų (iki 2017-02-28) ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (nuo 2017-03-01) išversti į lietuvių kalbą, prieiga per internetą: <https://avnt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/auditas> (žiūrėta 2024-05-02).

atskleidimą. Šį rinkinį sudarančios ataskaitos, parengtos pagal 2023 m. gruodžio 31 d. duomenis (žr. 1 lentelę).

1 lentelė

Eil. Nr.	Ataskaita	Rodiklis	Suma, tūkst. Eur	Audito rezultatai*	Ataskaitos skyrius
1.	Biudžeto pajamų vykdymo ataskaita (Savivaldybės ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių priedas Nr. 1)	Pajamos (be gautų paskolų ir metų pradžios likučio)	56 060,5	X	-
2.	Biudžeto išlaidų vykdymo ataskaita (Savivaldybės ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių priedas Nr. 2)	Asignavimai (įskaitant panaudotas praėjusių metų likučio lėšas)	56 612,9	X	-
		Nepanaudotų lėšų likutis, iš jų nepanaudotų ES lėšų likutis	6 695,2 88,0		
3.	Mokėtinų sumų ataskaita (Valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių priedas Nr. 9)	Mokėtinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai: - trumpalaikių - ilgalaikių	651,1 4 542,2	X	-
4.	Skolinių įsipareigojimų ataskaita (Valdžios sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių priedas Nr. 10)	Prisiimti įsipareigojimai: - pagal ilgalaikių paskolų sutartis	1 494,9	X	-
		- pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis	150,5		
		- pagal daugiabučių namų modernizavimo programą	7,5		
		Skolinių įsipareigojimų likutis	4 542,2		
5.	Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų bei bendrojo finansavimo lėšų panaudojimo ataskaita (Savivaldybės ataskaitų teikimo Finansų ministerijai taisyklių priedas Nr. 3)	Išleisto ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	2 711,0	X	-
		Bendrojo finansavimo lėšos	734,0		
6.	Aiškinamasis raštas dėl Savivaldybės 2023 m. BVAR	-	-	X	-

Pastabos: * X - ataskaitos duomenys teisingi/atitinka teisės aktų reikalavimus arba nustatyti nereikšmingi pastebėjimai; RP - reikšmingi pastebėjimai dėl duomenų teisingumo/ informacijos atskleidimo.

Šaltinis: 2023 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

Savivaldybės administracija ir jai pavaldžios 27 biudžetinės įstaigos 2023 metais vykdė 10 Strateginio veiklos plano programų.

Audito metu taip pat vertinome Savivaldybės 2023 metų finansinių ataskaitų rinkinio (MFAR), pateikto mums 2024 m. balandžio 22 d. raštu Nr. (4.12 E) D12-80, teisingumą ir informacijos atskleidimą.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos, parengtos viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (VSAFAS) pagal 2023 metų gruodžio 31 d. duomenis (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Eil. Nr.	Ataskaita	Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje (tūkst. Eur)	Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (tūkst. Eur)	Audito rezultatai*	Ataskaitos skyrius
1.	Finansinės būklės ataskaita	Turto likutis/ Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis 154 044,2	Turto likutis/ Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis 167 035,4	RP	1.2
2.	Veiklos rezultatų ataskaita	Gautos pajamos 50 792,2	Gautos pajamos 59 390,0	X	-
		Patirtos sąnaudos 48 335,1	Patirtos sąnaudos 56 863,3	RP	1.2
		Grynasis perviršis 17 405,3	Grynasis perviršis 3 005,7	X	-
3.	Pinigų srautų ataskaita	Pinigų likutis 5 752,4	Pinigų likutis 6 569,3	X	-
4.	Grynojo turto pokyčių ataskaita	Grynasis turtas 72 214,0	Grynasis turtas 75 918,4	X	-
5.	Aiškinamasis raštas dėl finansinių ataskaitų už 2023 metus	-	-	X	-

Pastabos: * X - ataskaitos duomenys teisingi/atitinka teisės aktų reikalavimus arba nustatyti nereikšmingi pastebėjimai; RP – reikšmingi pastebėjimai dėl duomenų teisingumo/ informacijos atskleidimo.

Šaltinis: 2023 metų Savivaldybės MFAR rinkinys.

Sritis, kuriose atliktos pagrindinės audito procedūros (detalieji testai ir (ar) analitinės procedūros):

- ✓ Ilgalaikis materialusis turtas ir Finansavimo sumos/Rezervai (susijusi sritis)
- ✓ Nusidėvėjimo, amortizacijos sąnaudos ir Finansavimo pajamos (susijusi sritis)
- ✓ Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo kasinės išlaidos
- ✓ Ilgalaikis finansinis turtas ir Nuosavybės metodo įtaka (susijusi sritis)
- ✓ Trumpalaikis turtas
- ✓ Įsipareigojimai (ilgalaikiai ir trumpalaikiai)
- ✓ Mokesčių pajamos
- ✓ Pagrindinės veiklos kitos pajamos
- ✓ Socialinių išmokų sąnaudos ir Finansavimo pajamos (susijusi sritis)
- ✓ Socialinės paramos kasinės išlaidos
- ✓ Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos ir Finansavimo pajamos (susijusi sritis)
- ✓ Sukauptos mokėtinos sumos
- ✓ Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo kasinės išlaidos

✓ Gyvenamųjų vietovių viešojo ūkio išlaidos, materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos, komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos, kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams, infrastruktūros ir kitų statinių įsigijimo išlaidos, kito ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo išlaidos ir Finansavimo pajamos (susijusi sritis); Išvardintų prekių ir paslaugų įsigijimo kasinės išlaidos.

✓ Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo atitiktis teisės aktų reikalavimams.

Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas. Įvertinta:

✓ taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas;

✓ bendras (konsoliduotųjų) finansinių ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus;

✓ bendras biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimas, struktūra ir turinys ir tai, ar šiose ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimus.

Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimas:

✓ Savivaldybės veiklos ataskaitoje pateiktos informacijos vertinimą atlikome vadovaudamiesi 2720-ojo TAAIS „Auditoriaus atsakomybė, susijusi su kita informacija“ reikalavimais ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 16 str. 4 d. reikalavimais. Atlikdami metinių ataskaitų rinkinio auditą perskaitėme informaciją, pateiktą šioje ataskaitoje ir įvertinome, ar joje pateikti finansiniai duomenys nėra reikšmingai nesuderinti su savivaldybės metininėmis finansinėmis ir biudžeto vykdymo ataskaitomis ar mūsų per auditą įgytomis žiniomis arba kitaip reikšmingai iškraipyti. Mūsų nuomonė apie savivaldybės metinių finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius neapima informacijos, pateiktos Savivaldybės veiklos ataskaitoje.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikų analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų vertinimas, nustatytos rizikos ir įvertinti galimi iškraipymai. Nebuvo atliktas kontrolės testavimas, siekiant įvertinti vidaus kontrolės procedūrų efektyvumą.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

Savivaldybės VSS grupės subjektų bei Savivaldybės įmonių ir kontroliuojamų uždarytų akcinių bendrovių sąrašas

1 lentelė. VSS grupės sąrašas, kurių MFAR ir/ar MBVAR duomenys patenka į Savivaldybės
metinių ataskaitų rinkinį

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas	Savivaldybės MFAR	Savivaldybės MBVAR	Veiklos ataskaita
1.	Palangos miesto savivaldybės administracija	√	√	√
2.	Palangos miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	√	√	√
3.	Palangos kultūros centras	√	√	√
4.	Palangos miesto socialinių paslaugų centras	√	√	√
5.	Palangos miesto globos namai	√	√	√
6.	Palangos lopšelis-darželis „Ažuoliukas“	√	√	√
7.	Palangos lopšelis-darželis „Nykštukas“	√	√	√
8.	Palangos lopšelis-darželis „Sigutė“	√	√	√
9.	Palangos lopšelis-darželis „Žilvinas“	√	√	√
10.	Palangos lopšelis-darželis „Gintarėlis“	√	√	√
11.	Palangos lopšelis-darželis „Pasaka“	√	√	√
12.	Palangos pradinė mokykla	√	√	√
13.	Palangos Šventosios pagrindinė mokykla	√	√	√
14.	Palangos Vlodo Jurgučio progimnazija	√	√	√
15.	Palangos „Baltijos“ pagrindinė mokykla	√	√	√
16.	Palangos senoji gimnazija	√	√	√
17.	Palangos švietimo pagalbos tarnyba	√	√	√
18.	Palangos moksleivių klubas	√	√	√
19.	Palangos sporto centras	√	√	√
20.	Palangos Stasio Vainiūno meno mokykla	√	√	√
21.	Palangos miesto botanikos parkas	√	√	√
22.	Palangos miesto savivaldybės viešoji biblioteka	√	√	√
23.	Palangos miesto rinkliavų centras	√	√	√
24.	Palangos sanatorinė mokykla	√	√	√
25.	Palangos kurorto muziejus	√	√	√
26.	Palangos turizmo informacijos centras	√	√	√
27.	Palangos miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	√	√	√
28.	Palangos investicijų valdymas	√	√	√
29.	VšĮ Palangos orkestras	√	√	√

30.	VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centras	√		√
31.	VšĮ Antano Mončio meno muziejus	√		√
32.	VšĮ Palangos jaunimo ir savanorystės centras	√		√

2 lentelė. Savivaldybės įmonių, kontroliuojamų uždaryjū akcinių bendrovių sąrašas

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas
Savivaldybės įmonės	
1.	SI „Šventosios jūrų uosto direkcija“
Kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės	
1.	UAB „Palangos vandenys“
2.	UAB „Palangos šilumos tinklai“
3.	UAB „Palangos komunalinis ūkis“
4.	UAB „Palangos klevas“
5.	UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“

Subjektams teiktos rekomendacijos

Eil. Nr.	Rekomendacija
2024-04-18 raštas Nr. K6-28, Palangos senajai gimnazijai:	
1.	Koreguoti ir tiksliai užpildyti Mokymo lėšų ataskaitą.
2.	Spręsti klausimą dėl 2023 metais vykdyto darbuotojų premijavimo ir darbo užmokesčio nustatymą reglamentuojančių tvarkų koregavimo.
3.	Sudaryti Kolektyvinę sutartį pagal teisės aktų reikalavimus.
4.	Perskaičiuoti darbuotojų faktiškai dirbą laiką ir darbo užmokestį už 2023 metus, susidariusius skirtumus išskaičiuoti ir grąžinti į Savivaldybės biudžetą.
2024-04-24 raštas Nr. K6-30, Palangos miesto globos namams:	
5.	Rekomenduojame atlikti turto vienetų pergrupavimą, laikantis 12-jo VSAFAS 78 punkto reikalavimų, buhalterinės apskaitos operacijas užregistruoti apskaitos registruose ir teisingus duomenis atskleisti finansinėse ataskaitose.
6.	Rekomenduojame žemės sklypą įvertinti tikrąja verte pagal 12-ojo VSAFAS reikalavimus, buhalterinės apskaitos operacijas užregistruoti apskaitos registruose ir teisingus duomenis atskleisti finansinėse ataskaitose.
7.	Rekomenduojame aktualizuoti įstaigos ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus.
8.	Rekomenduojame statinį – saulės šviesos energijos elektrinę įregistruoti Nekilnojamo turto registre.
9.	Rekomenduojame biudžeto vykdymo ataskaitas sudaryti pagal patvirtintas taisykles.
2024-04-24 raštas Nr. K6-31, Palangos lopšeliui-darželiui „Sigutė“:	
10.	Rekomenduojame atlikti turto vienetų pergrupavimą, laikantis 12-jo VSAFAS 78 punkto reikalavimų, buhalterinės apskaitos operacijas užregistruoti apskaitos registruose ir teisingus duomenis atskleisti finansinėse ataskaitose.
11.	Rekomenduojame laikytis Palangos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo ir įmokėjimo į Palangos miesto savivaldybės biudžetą ir jų naudojimo tvarkos aprašo, teisingai vesti biudžetinių įstaigų pajamų apskaitą.
12.	Rekomenduojame perskaičiuoti nurodytam darbuotojui darbo užmokestį – priskaičiuotą mažesnę darbo užmokestį grąžinti darbuotojui.
2024-04-25 raštas Nr. K6-32, BĮ „Palangos investicijų valdymas“:	
13.	Rekomenduojame kitas vertybes įvertinti tikrąja verte pagal 12-ojo VSAFAS reikalavimus, buhalterinės apskaitos operacijas užregistruoti apskaitos registruose ir teisingus duomenis atskleisti finansinėse ataskaitose.
2024-04-26 raštas Nr. K6-33, Palangos švietimo pagalbos tarnybai:	
14.	Perskaičiuoti nurodytam darbuotojui darbo užmokestį – priskaičiuotą mažesnę darbo užmokestį grąžinti darbuotojui.
15.	Darbuotojams apmokant už darbą poilsio ir švenčių dienomis lakyti LR darbo kodekso nuostatų.
2024-04-26 raštas Nr. K6-34, Palangos pradinei mokyklai:	
16.	Užtikrinti, kad Veiklos rezultatų ataskaitoje sąnaudų būtų grupuojamos pagal VSAFAS reikalavimus.
2024-04-29 raštas Nr. K6-35, Palangos lopšeliui-darželiui „Žilvinas“:	
17.	Rekomenduojame atlikti turto vieneto pergrupavimą, vadovaujantis 12-jo VSAFAS 78 punkto reikalavimais, buhalterinės apskaitos operacijas užregistruoti apskaitos registruose ir teisingus duomenis atskleisti finansinėse ataskaitose.

2024-04-29 raštas Nr. K6-36, Palangos sporto centrai:	
18.	Patikslinti įstaigos ilgalaikio materialiojo turto sąrašą, įsivedant į apskaitą kitų statinių turto grupėje turto vieneta – kiemo statiniai. Buhalterinės apskaitos operacijas užregistruoti apskaitos registruose ir teisingus duomenis atskleisti finansinėse ataskaitose.
2024-05-02 raštas Nr. K6-37, Palangos kultūros centrai:	
19.	Perskaičiuoti nurodytiems darbuotojams darbo užmokestį - permoką išskaičiuoti ir grąžinti į Savivaldybės biudžetą, o priskaičiuotą mažesnę darbo užmokestį grąžinti darbuotojui.
20.	Nustatyti priemones, užtikrinančias viešųjų pirkimų procedūrų, vykdomų įstaigoje, atitiktį teisės aktams.
21.	Įpareigoti darbuotojus, einančius pareigas, dėl kurių privaloma deklaruoti privačius interesus, pateikti/papildyti privačių interesų deklaracijas.
22.	Nustatyti priemones, užtikrinančias biudžeto lėšų naudojimo tvarkos laikymąsi ir teisingą atskleidimą biudžeto vykdymo ataskaitose.
2024-05-02 raštas Nr. K6-38, Palangos lopšeliui-darželiui „Gintarėlis“:	
23.	Perskaičiuoti nurodytam darbuotojui darbo užmokestį - permoką išskaičiuoti ir grąžinti į Savivaldybės biudžetą.
24.	Nustatyti priemones, užtikrinančias, kad biudžeto asignavimai būtų planuojami ir ataskaitose nurodomi vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.
2024-05-03 raštas Nr. K6-39, Palangos „Baltijos“ pagrindinei mokyklai:	
25.	Sudarant darbo sutartis ar susitarimus dėl papildomo darbo, vadovautis LR darbo kodekso ir LR Socialinės ir darbo apsaugos ministro 2017 m. liepos 1 d. nutarimo Nr. A1-343 nuostatomis.
26.	Keičiant darbuotojo būtinausias ir/ar papildomas darbo sutarties sąlygas, vadovautis LR darbo kodekso nuostatomis.
2024-05-03 raštas Nr. K6-40, Palangos lopšeliui-darželiui „Nykštukas“:	
27.	Numatyti priemones, užtikrinančias tinkamą sąnaudų grupavimą pagal VSAFAS reikalavimus Veiklos rezultatų ataskaitoje.
2024-05-03 raštas Nr. K6-41, Palangos Vlodo Jurgučio progimnazijai:	
28.	Numatyti priemones, užtikrinančias biudžeto asignavimų planavimą ir atskleidimą ataskaitose, vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.
2024-05-06 raštas Nr. K6-42, Palangos miesto savivaldybės administracijai:	
29.	Informaciją apie Savivaldybės suteiktą garantiją dėl kontroliuojamos įmonės imamos ilgalaikės paskolos atskleisti Savivaldybės išdo finansinių ataskaitų rinkinyje, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.
30.	Užtikrinti, kad informacija apie vietinės reikšmės kelius patvirtintame sąraše, apskaitos registruose ir VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje sutaptų.
31.	Atlikti Savivaldybės administracijos apskaitoje užregistruotų kelių/gatvių, kurių finansavimo šaltinis nebuvo nurodytas, analizę ir pergrupuoti finansavimo sumas pagal poreikį.
32.	Nustatyti priemones, kurios užtikrintų tinkamą lėšų planavimą programų sąmatose ir informacijos apie išlaidų sąmatų vykdymą pagal asignavimų valdytojų patvirtintas programų sąmatas, atskleidimą ataskaitose, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis.
33.	Dėl skaičiavimo klaidų permokėtą darbo užmokesčio sumą išskaičiuoti iš nurodytų darbuotojų teisės aktų nustatyta tvarka ir lėšas grąžinti į Savivaldybės biudžetą.
34.	Savivaldybės interneto svetainėje skelbti Savivaldybės administracijos ataskaitas, teisės aktuose nustatyta tvarka.
2024-05-06 raštas Nr. K6-43, Palangos Šventosios pagrindinei mokyklai:	
35.	Numatyti priemones, užtikrinančias Palangos miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų pajamų kaupimo ir įmokėjimo į Palangos miesto savivaldybės biudžetą ir jų naudojimo tvarkos aprašo nuostatų laikymąsi ir teisingą biudžetinių įstaigų pajamų apskaitą.